

MAB-227-228 Seat No. _____

B. A. (Sem. V) Examination

October / November - 2018

History : Paper - CC - 508 (Optional)

1. History of Gujarat - 470 A.D. to 942 A.D.
2. History of Gujarat - 1304 to 1572 A.D.

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

1. History of Gujarat - 470 A.D. to 942 A.D.

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- ૧ ગુજરાતનો ઇતિહાસ જાણવાના પુરાવસ્તુકીય સાધનોની માહિતી આપો.

અથવા

- ૧ ગુજરાતનો ઇતિહાસ જાણવા સિક્કા અને સાહિત્ય કઈ રીતે ઉપયોગી બને છે ?

- ૨ લોથલ નગર આયોજનની માહિતી આપી તેની સામાજિક અને ધાર્મિક જીવનની માહિતી આપો.

અથવા

- ૨ ગુજરાતમાં મૈત્રક સત્તાના ઉદય અને વિકાસની રૂપરેખા આપો.

૩ મૈત્રક કાલીન શાસન વ્યવસ્થાની રૂપરેખા આપો.

અથવા

૩ મૈત્રક યુગની શિલ્પ સ્થાપત્ય અને સાહિત્યિક સિદ્ધિઓ વર્ણવો.

૪ અણહિલપુર પાટણના સ્થાપક તરીકે વનરાજ ચાવડાનું મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

૪ ગુર્જરો કોણ હતા ? તેમના વિશેના વિવિધ મંતવ્યો દર્શાવી ગુજરાતના ઇતિહાસમાં તેમનું સ્થાન સ્પષ્ટ કરો.

૫ ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે સાત)

(૧) બૌદ્ધ ધર્મ ગ્રંથોની ભાષા કઈ ? શ્રીલંકામાંથી કયા બૌદ્ધગ્રંથો મળ્યા છે ?

(૨) વસ્તુપાલના સમયમાં કયા મહાકાવ્યો રચાયા હતા ?

(૩) અલ્બેરૂનીએ કયા ગ્રંથની રચના કરી હતી ?

(૪) કયા વિદ્વાનો ગુર્જરોને ભારતીય માને છે ?

(૫) મૈત્રક સમયમાં ન્યાયખાતાનો અધિકારી કોણ હતો ?

(૬) વડનગરનું કીર્તિતોરણ કોણે બંધાવ્યું હતું ?

(૭) મૈત્રક સમયની આંતરરાષ્ટ્રીય ખ્યાતિ પ્રાપ્ત વિદ્યાપીઠ કઈ ?

(૮) લોથલના ધક્કાની લંબાઈ, પહોળાઈ અને ઊંચાઈ કેટલી હતી ?

(૯) ગિરનારના શીલાલેખમાં કયા રાજાઓની માહિતી છે ?

(૧૦) સોલંકી સમયના કયા કિલ્લાઓ લશ્કરી સ્થાપત્યના

અવશેષો છે ?

(૧૧) સંસ્કૃત દ્વયાશ્રય મહાકાવ્યમાં કયા રાજાની માહિતી છે ?

(૧૨) લોથલ એટલે શું ? તેનું ઉત્ખનન કોણે કર્યું હતું ? ક્યારે ?

2. History of Gujarat - 1304 to 1572 A.D.

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- ૧ ગુજરાત સલ્તનતનો ઇતિહાસ જાણવા માટેના સાહિત્યિક સાધનોનું મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

- ૧ 'પુરાવસ્તુકીય સાધનો ગુજરાતના ઇતિહાસ આલેખનનું મહત્વનું સાધન છે.' ચર્ચા કરો.

- ૨ દિલ્હી સલ્તનતનો ગુજરાતમાં ઉદય અને વિકાસ જણાવો.

અથવા

- ૨ ગુજરાતમાં સ્વતંત્ર સલ્તનતની સ્થાપનાનો ઇતિહાસ રજૂ કરો.

- ૩ સુલતાન અહમદશાહ પહેલાની સિદ્ધિઓ જણાવો.

અથવા

- ૩ મહમૂદ બેગડાના વિજયોનું પરીક્ષણ કરો.

- ૪ બહાદુરશાહની રાજકીય સિદ્ધિઓ આલેખો.

અથવા

- ૪ ગુજરાત સલ્તનતના પતનનાં કારણો જણાવો.

૫ ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે સાત)

- (૧) ગુજરાતમાં સ્વતંત્ર મુસ્લિમ રાજ્યની સ્થાપના કોણે, ક્યારે અને કેવી રીતે કરી હતી ?
- (૨) ગુજરાતમાં વાંટા પદ્ધતિ કયા સુલતાને દાખલ કરી ?
- (૩) સુલતાન અહમદશાહે કયા બે નગરો વસાવ્યા ?
- (૪) અસારવાની દાદા હરીની વાવ અને અડાલજની વાવ કયા સુલતાનના સમયમાં બંધાઈ હતી
- (૫) ચાંપાનેર અને જુનાગઢ રાજ્યની જાહોજલાલીનું વર્ણન કરતી બે સંસ્કૃત રચનાઓ કઈ ?
- (૬) ગુજરાતના ઈતિહાસમાં પતાઈ રાવળ તરીકે કોણ ઓળખાતો ?
- (૭) ફિરંગીઓ ખંભાતને શું કહેતા ?
- (૮) સલ્તનત સમયે કયા વૈષ્ણવ કવિઓ થઈ ગયા ?
- (૯) મહમૂદ બેગડાએ અમદાવાદમાં કયા દરવાજા બંધાવ્યા ?
- (૧૦) કયા સુલતાનના સમયમાં હુમાયુને ગુજરાત પર આક્રમણ કર્યું હતું ?
- (૧૧) ગુજરાતનો કયો સુલતાન હાફિઝ બન્યો હતો ?
- (૧૨) ગુજરાતનો સૌપ્રથમ મુસ્લિમ સૂબો કોણ હતો ?